

Elżbieta Sarnowska

"Polska sztuka kontrreformacyjna",
Władysław Tomkiewicz [w:] "Wiek
XVII - Kontrreformacja - Barok",
Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 14/40, 130

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) TOMKIEWICZ Władysław: Polska sztuka kontrreformacyjna. W: Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok. Prace z historii kultury pod redakcją J. Felca. Oss. Wrocław-Warszawa-Kraków 1970. IBL PAN. Studia Staropolskie. T. XXIX, s. 71-94.

Rozważania o sytuacji, jaka zapanowała w sztuce (malarstwo, rzeźba) sakralnej po soborze trydenckim, ze szczególnym uwzględnieniem problemów polskich. Autor pomija zagadnienia formalne, traktując malarstwo ówczesne w kategoriach narzędzia ideologii kontrreformacyjnej. Omawiając realizacje wytycznych treściowych dla sztuki sakralnej na terenie polskim, autor zwraca ponadto szczególną uwagę na ich cechy swoiste - aktualizację i "unarodowienie" tematyki, a także osłabienie akcentów wyraźnej walki religijnej.

E.S.

BP/40

(II) SUCHODOLSKI Bogdan: Słońce świata, czyli znaczenie Kopernika w rozwoju nauk o przyrodzie i człowieku. "Miesięcznik Literacki" R. V: 1970 nr 9 s. 39-45.

Odczyt, wygłoszony w Rzymie, w Accademia dei Lincei, oraz na uniwersytetach w Bolonii, Padwie i Ferrarze w maju 1970 r., jest refleksją nad historyczną interpretacją nauk przyrodniczych i humanistycznych, jaka leżała u podłoża "problemu kopernikańskiego". Znaczenie tego problemu w świetle historii idei, w świetle przekształcenia się charakteru ludzkiego poznania w epoce Renesansu i zarazem kryzysu zaufania do władz poznawczych i do sytuacji człowieka w świecie. "Ruszenie ziemi" burzyło ostatecznie wiarę w szczególną pozycję człowieka w świecie, przynajmniej w powszechnej światopoglądowej recepcji teorii Kopernika, w którego rozumieniu nauka ta była optymistycznym odkryciem harmonii świata, mocy rozumu operującego matematyką, oraz apoteozą słońca, będącego źródłem życia w kosmosie.

B.O.

BP/40